

El feminicidi de Figueres activa les alertes pels errors en el control dels agressors reincidents

L'assassí tenia antecedents i va ser posat en llibertat tot i haver agredit dues vegades, en dos dies, la víctima, una dona trans, i haver vulnerat una ordre d'allunyament

Les alarmes han tornat a saltar per un feminicidi en què l'agressor era reincident i la víctima l'havia denunciat i, tot i així, el sistema no la va saber protegir. Es tracta del crim de Figueres, que dimarts va causar una gran indignació perquè l'agressor, amb total impunitat, va anar-se a rentar les mans i els braços tacats de sang en una font després d'assassinar a ganivetades la seva exparella, tal com mostren diversos vídeos dels testimonis, que van retenir l'assassí. El feminicidi ha estat tan brutal i les senyals ignorades pel sistema tan evidents que tant l'alcalde de Figueres, Jordi Masquef, com la consellera d'Igualtat i Feminismes, Eva Menor, han reconegut que "alguna cosa ha fallat", perquè l'agressor, amb nombrosos antecedents policials per violència de gènere i altres delictes, havia donat diverses mostres, en els dies previs a l'assassinat, de la seva macabra intenció. Menor ha anunciat que es convocarà el grup d'anàlisi de feminicidis per estudiar possibles errors i ha apostat per endurir les mesures en casos d'alt risc i aplicar la presó preventiva. La seqüència dels fets és la següent: el 17 de maig la víctima, una dona trans d'origen hondureny i de 32 anys, que es va criar a la Jonquera i residia des de feia sis anys a Figueres, va trucar a emergències perquè la seva exparella, Andrés R.C., de 48 anys, l'havia colpejada i amenaçada amb un ganivet. El metge va fer un informe sobre les ferides i el va traslladar al jutjat. L'endemà es va celebrar un judici ràpid en què l'agressor va acceptar una condemna per maltractament de sis mesos de presó, però no va ingressar a la presó, sinó que se li va imposar una ordre d'allunyament de només 250 metres de la víctima i la prohibició de comunicar-s'hi durant un any i quatre mesos. Però hores després va vulnerar l'ordre i la va agredir brutalment, va intentar estrangular-la i colpejar-la amb un extintor, motiu pel qual aquesta vegada sí que va ser detingut i va passar la nit al calabós a l'espera de la resolució judicial. Tanmateix, el matí del 19 de maig, el jutjat de guàrdia el va deixar en llibertat perquè la víctima no es va presentar i no va ratificar la denúncia. No es van tenir en compte ni les agressions prèvies ni la seva dotzena d'antecedents, tant per violència masclista com per robatoris i altres delictes. De fet, havia passat un temps empresonat al Centre Penitenciari Puig de les Basses de Figueres, segons fonts judicials. Després de quedar en llibertat, poques hores més tard, va assassinar la seva exparella. El feminicidi és tan impactant que els especialistes en violència de gènere fa "dies que hi donen voltes" per entendre què ha fallat i com evitar que es repeteixi, segons explica l'advocada Paula Narbona. Al seu parer, el llistat d'errors "greus" és llarg, començant perquè els antecedents de l'agressor i l'"escalada de violència" en les hores prèvies al crim "haurien d'haver ajudat" que la víctima fos considerada d'alt risc. El segon problema és que l'ordre d'allunyament va ser "ridícula", de només 250 metres, "una distància en què la policia no té temps de reaccionar", tenint en compte, a més, que les mesures d'allunyament no serveixen si no van acompanyades d'una vigilància efectiva. "Si casualment hi ha una patrulla i veu l'agressor dins la zona d'exclusió, el detenen, però si ningú el veu, arribarà a la víctima perquè no hi ha mesures per protegir-la", explica. Només se sol decretar presó provisional quan l'acusat vulnera tres vegades una mateixa ordre; les vulneracions anteriors es jutgen mesos després i no comporten actuacions immediates. A això s'hi afegeix que el jutge de guàrdia que va deixar Andrés R.C. en llibertat no tenia formació en violència de gènere i només es va basar en el fet que ella no va ratificar la denúncia. "Hauria pogut deixar-lo 72 hores en presó provisional i enviar un agent per saber si ella estava bé, perquè l'acompanyés al jutjat, però als jutjats hi hem d'arribar amb la feina feta perquè la valorin; no fan una tasca d'investigació per iniciativa pròpia ni envien la policia perquè investigui", denuncia l'advocada. Per la seva banda, l'advocada María José Varela coincideix que aquest cas demostra que el procés "continua recaient en la declaració de la víctima", tot i que les afectades, en moltes ocasions, no

ratifiquen la denúncia perquè “estan aterrides”. “Hauria pogut deixar-lo en presó provisional, haver imposat una ordre d’allunyament de més metres, un control policial i telemàtic més gran, o haver preguntat als metges que havien atès la víctima, o als serveis socials, però en lloc d’això el va deixar en llibertat”, lamenta. “Quan un agressor és reincident, és que les mesures de reinserció no han servit perquè és difícil canviar la concepció ideològica de com es relacionen amb les dones”, opina Varela. Les estadístiques indiquen que quatre de cada deu agressors masclistes són reincidentes, ja sigui amb les seves parelles o amb altres dones, el doble de la taxa registrada en altres delictes. Davant d’això, el Ministeri de l’Interior ha posat en marxa un protocol que permet alertar les dones que interposin denúncies sobre si els seus agressors tenen antecedents, perquè extremin les precaucions. A més, el Ministeri d’Igualtat ha proposat que no es puguin imposar penes alternatives a la presó, com treballs en benefici de la comunitat, a aquest tipus de maltractadors. A tot això s’hi afegeix un factor més: la víctima era transsexual, de manera que en l’assassinat “es dona un doble biaix, de gènere i d’odi”, segons la presidenta de la Plataforma Trans, Mar Cambrollé. “Aquest crim demostra que les dones trans patim la mateixa violència estructural que la resta de dones, però amb una vulnerabilitat afegida, ja que les persones trans arrosseguem una demonització prèvia que ens rebaixa com a éssers humans. Segur que l’assassí va pensar que no passaria res per assassinar una dona trans”, reflexiona. Cambrollé no creu que la víctima hagi patit discriminació per la seva identitat de gènere o que el seu relat s’hagi tingut menys en compte, però sí que deixa clar que “alguna cosa falla” quan les dones denuncien i, malgrat això, són assassinades. La seva reflexió es basa en el fet que està sent un any especialment cruel. Hi ha hagut 22 crims masclistes, 10 més que en el mateix període de 2024 i 2025. I d’aquestes víctimes, el 40,9% havien denunciat, quan el percentatge de denúncia se situa històricament al voltant del 26%.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2026/05/22/feminicidi-figueres-activa-alertes-errors-control-agressors-reincidents-130552384.html>